

МЕРЕЖА ЦЕНТРІВ
ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ

міжнародний фонд
Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Соціальна допомога сім'ям з дітьми

Розмір доплат залежить від матеріальної забезпеченості сім'ї та від виду доплати. Малозабезпеченою сім'єю з дітьми вважається сім'я, середньомісячний сукупний дохід якої нижчий від прожиткового мінімуму для сім'ї. При призначенні доплати враховується прожитковий мінімум для сім'ї та середньомісячний сукупний дохід сім'ї.

Прожитковий мінімум для сім'ї – це сума прожиткових мінімумів, розрахованих для кожного з членів сім'ї відповідно до спеціального закону.

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї – це середньомісячний дохід усіх членів сім'ї з усіх джерел доходу протягом 6 місяців до моменту звернення за призначенням державної соціальної допомоги.

Види соціальних доплат

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами виплачується жінкам протягом 70 днів до пологів і 56 днів після них та становить 100% середньомісячного доходу жінки, але не менше 25% прожиткового мінімуму для працюючих. Допомога виплачується за місцем роботи, а безробітним – органами соціального захисту за місцем проживання на підставі лікарняного листа.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами незастрахованим особам (непрацюючим жінкам та приватним підприємцям, які не сплачували внески до Фонду соціального страхування, на випадок тимчасової втрати працездатності) виплачується у розмірі 25% прожиткового мінімуму для працездатних осіб із розрахунку на місяць:

з 1 січня 2014 року **304,50** грн.

з 1 липня 2014 року **312,50** грн.

з 1 жовтня 2014 року **325,50** грн.

Допомога при народженні дитини до 01.07.2014 р. призначалася у розмірі прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років, встановлених на день народження дитини, а саме:

- 30 прожиткових мінімумів для дитини до 6 років – на першу дитину,
- 60 прожиткових мінімумів – на другу,
- 120 прожиткових мінімумів – на третю і наступних дітей.

Знайте! Така виплата здійснюється одноразово у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму при народженні дитини, решта суми виплачується рівними частинами протягом:

- на першу дитину – 24 місяців,
- на другу дитину – 48 місяців,
- на третю і кожен наступну – 72 місяців.

Важливо! Починаючи з 01.07.2014 р. допомога при народженні виплачується у розмірі, який не буде залежати від того, яка по рахунку дитина у сім'ї – перша, друга, третя.

Допомога призначається у розмірі 41 280 грн.

Виплата допомоги здійснюється одноразово у сумі 10 320 грн., решта суми допомоги виплачується протягом наступних 36 місяців рівними частинами (860 грн. на місяць).

Розмір допомоги при народженні дитини	після 01.01.2014 р., грн.	після 01.07.2014 р., грн.
Перша дитина, загальна виплата одноразово місячна виплата	30960,00 10320,00 860,00	41280,00 10320,00 860,00
Друга дитина, загальна виплата одноразово місячна виплата	61920,00 10320,00 1075,00	41280,00 10320,00 860,00
Третя дитина та кожна наступна, загальна виплата одноразово місячна виплата	123840,00 10320,00 1576,67,00	41280,00 10320,00 860,00

Допомога при народженні дитини надається одному із батьків або опікуну, який постійно проживає разом із дитиною.

Для отримання виплат необхідно звернутись до відділу соціального захисту населення за місцем проживання батьків (реєстрації). Також допомогу при народженні дитини можуть призначити і за місцем фактичного проживання, однак для цього необхідно буде надати довідку про неотримання цієї допомоги за місцем реєстрації.

Увага! За соціальною допомогою необхідно звернутися не пізніше 12 календарних місяців після народження дитини, інакше її не призначать.

Перелік документів, необхідних для отримання допомоги при народженні дитини

Для отримання допомоги при народженні дитини у відділі соціального захисту населення необхідно пред'явити паспорт або інший документ, що посвідчує особу, та написати заяву за встановленою формою (заповнюється безпосередньо у відділі соціального захисту населення). Також подати такі документи:

- копію свідоцтва про народження дитини;
- витяг з Державного реєстру актів громадянського стану про народження дитини для виплати допомоги у зв'язку з її народженням.

Цей витяг надається відділом реєстрації актів громадянського стану або подається довідка для призначення допомоги при народженні, яка надається виконавчим органом сільської, селищної, міської (крім міст обласного значення) ради.

Жінки, котрі постійно проживають на території України, але народили за кордоном, надають виданий компетентним органом країни перебування і легалізований в установленому порядку в Україні документ, який засвідчує народження дитини, якщо інше не встановлено міжнародними договорами України:

- копію рішення про усиновлення, опіку (подають лише опікуни);
- довідку про склад сім'ї і копію свідоцтва про народження кожної дитини. Ці документи подають особи, які звертаються за призначенням допомоги при народженні другої і кожної наступної дитини.

Зверніть увагу!

Підстави припинення виплат допомоги при народженні дитини:

- позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;
- відмова отримувача від виховання дитини;
- нецільове використання коштів і незабезпечення отримувачем допомоги належних умов для повноцінного утримання та виховання дитини;

- відібрання дитини у отримувача без позбавлення батьківських прав;
- тимчасове влаштування дитини на повне державне утримання;
- припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень;
- перебування отримувача допомоги у місцях позбавлення волі за рішенням суду;
- усиновлення дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;
- смерть дитини.

Виплата допомоги при народженні дитини припиняється з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу, який призначив допомогу при народженні дитини. Рішення про припинення не є кінцевим, і виплату можуть відновити (крім випадків смерті дитини і її усиновлення). Для цього особі, яка здійснює догляд за дитиною, потрібно звернутися протягом 6 місяців після припинення виплати допомоги до органу соціального захисту населення з письмовою заявою.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається у розмірі, що дорівнює різниці між прожитковим мінімумом, встановленим для працездатних осіб, та середньомісячним сукупним доходом сім'ї у розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців, але не менше 130 грн. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається на кожну дитину незалежно від кількості народжених (усиновлених, взятих під опіку) дітей у сім'ї, по догляду за якими надається допомога.

Важливо:

Виплата по догляду за дитиною до трьох років з 01.07.2014 р. буде припинена, крім осіб, яким призначена допомога при народженні ПЕРШОЇ дитини (народженої до 30 червня 2014 року), що виплачується 24 місяці, на наступні 12 місяців буде призначатися допомога до досягненню дитиною трирічного віку у розмірі 130 грн.

Останній пункт варто роз'яснити на прикладі.

Приклад:

Якщо жінка має дитину півторарічного віку, вона і далі отримуватиме допомогу при народженні в тому розмірі, як їй і призначили, а от по догляду за дитиною до трьох років вона буде отримувати ще 12 місяців, але не довше ніж дитині виповниться 3 роки.

Тобто жінка з 01.07.2014 р. ще шість місяців (до двохріччя дитини) буде отримувати допомогу при народженні, а допомогу по догляду за дитиною їй припинять виплачувати з 01.07.2014 р., і коли дитині буде 2 роки і буде припинена виплата допомоги при народженні, їй ще 12 місяців будуть виплачувати допомогу по догляду у розмірі 130 грн.

Допомога по догляду з урахуванням доходів буде припинена з 01.07.2014 р. для всіх категорій громадян.

Допомога дітям-інвалідам:

- інвалідам з дитинства **I групи** допомога становить 100% прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність;
- інвалідам з дитинства **II групи** – 80% прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність;
- інвалідам з дитинства **III групи** – 60% прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність;
- **дітям-інвалідам віком до 18 років** – 70% прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність.

Крім того, одному з непрацюючих батьків, який фактично доглядає за такою дитиною, виплачується надбавка на догляд у розмірі 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Розмір надбавки на догляд за дітьми-інвалідами становить:

- **для дітей до 6 років:**

- з 1 січня 2014 року – **516,00 грн.**,
- з 1 липня 2014 року – **529,50 грн.**,
- з 1 жовтня 2014 року – **551,00 грн.**

- **для дітей від 6 до 18 років:**

- з 1 січня 2014 року – **643,00 грн.**,
- з 1 липня 2014 року – **660,00 грн.**,
- з 1 жовтня 2014 року – **686,50 грн.**

Допомога на дітей одиницям матерям, одиницям усиновителям, матері (батьку) у разі смерті одного з батьків, які мають дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних, а також вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, до закінчення такими дітьми навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), надається у розмірі, що дорівнює різниці між 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї у розрахунку на одну особу за попередні шість місяців, але не менше 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Розмір допомоги становить:

- **для дітей до 6 років:**

- з 1 січня 2014 року: мінімальний — **309,60 грн.**,
максимальний — **516,00 грн.**,
- з 1 липня 2014 року: мінімальний — **317,70 грн.**,
максимальний — **529,50 грн.**;
- з 1 жовтня 2014 року: мінімальний — **330,60 грн.**,
максимальний — **551,00 грн.**;

- для дітей від 6 до 18 років:**

- з 1 січня 2014 року: мінімальний — **385,80 грн.**,
максимальний — **643,00 грн.**,
- з 1 липня 2014 року: мінімальний — **396,00 грн.**,
максимальний — **660,00 грн.**;
- з 1 жовтня 2014 року: мінімальний — **411,90 грн.**,
максимальний — **685,50 грн.**;

• **для дітей від 18 до 23 років:**

з 1 січня 2014 року: мінімальний — **365,40 грн.**,
максимальний — **609,00 грн.**,

з 1 липня 2014 року: мінімальний — **375,00 грн.**,
максимальний — **625,00 грн.**;

з 1 жовтня 2014 року: мінімальний — **390,30 грн.**,
максимальний — **650,50 грн.**

Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, надається у розмірі, що становить два прожиткових мінімуми для дитини відповідного віку.

Розмір допомоги становить:

• **для дітей до 6 років:**

з 1 січня 2014 року – **2064,00 грн.**,

з 1 липня 2014 року – **2118,00 грн.**,

з 1 жовтня 2014 року – **2204,00 грн.**;

• **для дітей від 6 до 18 років:**

з 1 січня 2014 року – **2572,00 грн.**,

з 1 липня 2014 року – **2640,00 грн.**,

з 1 жовтня 2014 року – **2746,00 грн.**

У разі якщо на дитину виплачуються призначені в установленому порядку пенсія, аліменти, стипендія, державна допомога, розмір допомоги на дитину, над якою встановлено опіку чи піклування, визначається як різниця між двома прожитковими мінімумами для дитини відповідного віку та розміром призначених пенсії, аліментів, стипендії, державної допомоги. Допомога при усиновленні дитини надається у розмірі, встановленому для виплати допомоги при народженні першої дитини.

Що необхідно знати при зверненні за призначенням соціальної допомоги?

1. Потрібно написати заяву в місцеве управління соціального захисту з проханням призначити допомогу.
2. До заяви необхідно додати довідки про доходи (з місця роботи і т.д.). Якщо особа не має можливості зібрати такі довідки з поважних причин, відповідальність за збір такої інформації покладається на службу соціального захисту.

Пам'ятайте: якщо будуть надані неправдиві відомості (наприклад, занижений розмір доходів сім'ї), то соціальна служба може перевірити ці відомості і стягнути завдану державі шкоду в розмірі переплати сум соціальної допомоги.

3. Якщо особа не згодна з нарахованою сумою доплати або з діями органу соціального захисту, вона може звернутися зі скаргами до вищих органів влади або до суду.

Візьміть на замітку!

Мінімальна заробітна плата становить:

з 1 січня 2014 року **1218,00 грн.**

з 1 травня 2014 року..... **1254,54 грн.**

У 2014 році прожиткові мінімуми відповідної категорії становлять:

- прожитковий мінімум для **дітей віком до 6 років:**
з 1 січня по грудень 2014 року — **1032,00 грн.;**
- прожитковий мінімум для **дітей віком від 6 до 18 років:**
з 1 січня по грудень 2014 року — **1286,00 грн.**
- прожитковий мінімум для **працевдатних осіб:**
з 1 січня по грудень 2014 року — **1218,00 грн.;**
- прожитковий мінімум для **осіб, які втратили працевдатність:**
з 1 січня по грудень 2014 року — **949,00 грн.**

***Пам'ятайте!** Законодавство щодо розмірів прожиткових мінімумів та інших чинників періодично зазнає змін, тому конкретні суми виплат теж можуть змінюватися.*

Нормативно-правові документи, які можуть бути корисними щодо питань призначення і виплати допомоги при народженні

Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2811-12&p=1270204897733506>

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1751 «Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми»

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1751-2001-%EF&p=1270204897733506>

Звертаємо увагу, що цей буклет носить рекомендаційний характер, і вирішення окремих ситуацій потребує консультації зі спеціалістом.

У цьому буклеті використано законодавство станом на 01.07.2014 р.

Законодавство час від часу змінюється, тому наведена інформація не є офіційним роз'ясненням чинного законодавства.

Додаткову інформацію з тематики буклету, його електронний варіант та консультації з різних правових питань Ви можете знайти на сайті «Правовий простір» www.legalspace.org

Цей буклет видано у рамках ініціативи “Посилення правових можливостей бідних верств населення”, за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” та Програми розвитку ООН.

Контакти:

телефон/факс: 044 482 03 63, www.irf.kiev.ua, e-mail: rol@irf.kiev.ua.